

[Arbejdsministeren.]

bl. a. forudsætter, at områder, hvor beskæftigelsesproblemerne har en særlig karakter, gøres til genstand for en særlig indsats, herunder ved udbygning af egnsudviklingslovens virkemidler.

I øvrigt skal jeg fremhæve, at der må ske en stimulering af virksomheden inden for byggesektoren. En indsats på dette område vil virke ind også på andre produktions- og beskæftigelsesområder.

For byggeri og anlægsarbejder er finansieringsvanskelighederne stadig en hæmmende faktor, uanset den lettelse af kreditforholdene, der er opnået i det seneste halvår. Jeg anser det bl. a. af den grund for vigtigt, at der ikke i den kommende tid sker en sådan ændring af vægtfordelingen mellem penge-, finans- og indkomspolitikken, at pengepolitikken på ny bliver overbelastet.

Af *Kjær Rasmussen* til forsvarsministeren (8. august 1968):

„I hvilket omfang har danske regeringer forpligtet sig økonomisk og udnyttelsesmæssigt over for NATO med hensyn til de på dansk område værende fælles NATO-installationer efter en eventuel dansk udmeldelse i 1969?“

Begrundelse.

Det fremgår af forsvarsministerens udtalelse til *Jyllands-Posten* for søndag den 4. august 1968, at USA i tilfælde af Danmarks udtræden af NATO vil få krav på tilbagebetaling af de våben, det har ydet Danmark som gave. Der må således antages at ligge aftaler om, at våbenleverancerne vil miste gavens karakter, dersom Danmark forlader alliancen.

Imidlertid er udgifterne i forbindelse med en udtræden næppe indsnævret til kun at omfatte tilbagebetaling for våbengaver. I en tid, hvor der allerede er mange fælles NATO-installationer på dansk jord, og hvor man påtænker endnu flere, bl. a. det ca. 1.900 mill. kr. store NADGE-varslingsystem, vil det være af afgørende betydning at få en redegørelse for de i spørgsmålet to nævnte forhold.

Det siger sig selv, at diskussionen om Danmarks forbliven i eller udtræden af NATO gøres illusorisk, dersom regeringen allerede har tiltrådt eller påtænker at til-

træde et nyt 5 års anlægsprogram med de økonomiske og udnyttelsesmæssige konsekvenser, dette måtte få efter en eventuel udtræden i 1969.

Forsvarsminister *Ninn-Hansens* svar (13. august 1968):

Indledningsvis henviser jeg til, at statsministeren i folketinget den 30. maj 1968 — på et spørgsmål om, hvorvidt Danmark ved at tilslutte sig en 5 års styrkeplan inden for NATO skulle have bundet sig til et medlemskab i en tilsvarende periode — udtalte, at Danmarks medlemskab alene er underkastet traktatens gyldigheds- og opsigelsesbestemmelser, og at tilslutning til mere langsigtede programmer selvsagt sker under forudsætning af fortsat medlemskab.

I forbindelse med udførelsen af fællesfinansierede NATO-anlæg har det aldrig i NATO været drøftet, hvorledes der skulle forholdes, hvis et enkelt medlemsland træder ud af alliancen.

NATOs medlemslande bidrager efter en fordelingsnøgle til disse fællesfinansierede infrastrukturprogrammer, og man har igenem en årrække godkendt flerårige programmer, senest for årene 1965-69. Godkendelsen af sådanne programmer, der i Danmark altid har været forelagt finansudvalget, indeholder en forpligtelse til at betale den landet påhvilende andel, men en forpligtelse af denne art er indgået under den forudsætning, at man fortsat er medlem af alliancen på samme måde som ved anden planlægning inden for NATO, jfr. statsministerens foran nævnte udtalelse.

For så vidt angår erstatning fra et medlemsland, der træder ud af alliancen, til de andre NATO-lande for anlæg, der er udført på fællesfinansierede infrastrukturprogrammer, er der ej heller i NATO fastsat bestemmelser, og det er derfor ikke muligt at udtale sig om, hvorvidt et sådant erstatningskrav vil blive rejst. Ved bedømmelsen heraf må det i givet fald tages i betragtning, at de danske finansielle bidrag til infrastrukturprogrammerne stort set svarer til værdien af de her i landet opførte anlæg.

Med hensyn til anvendelse af fællesfinansierede NATO-anlæg har intet land forpligtelse til at stille sådanne til rådighed for andre NATO-lande. Det er udtrykkelig i den ved lov nr. 143 af 29. april 1955 ratificerede